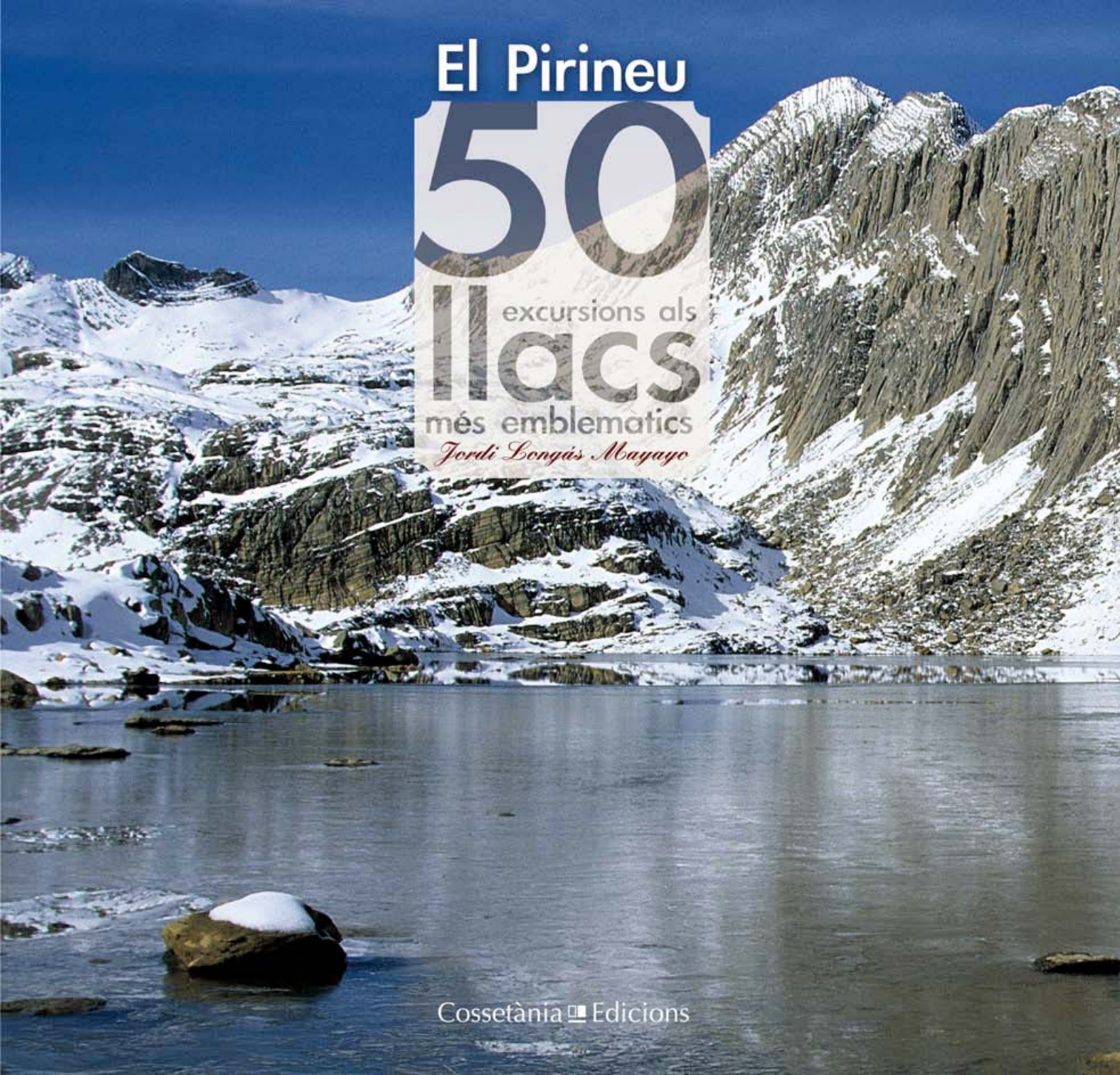

El Pirineu
50
excursions als
llacs
més emblemàtics
Jordi Longàs Mayayo
Cossetània Edicions

• Col·lecció Khroma - 7 •

Pirineu

50 excursions als llacs més emblemàtics

JORDI LONGÁS MAYAYO

Cossetània EDICIONS

Llacs.indb 3 9/2/11 11:10:20

Primera edició: març del 2011

Edita: Cossetània Edicions
C/ de la Violeta, 6 - 43800 VALLS
Tel. 977 60 25 91
Fax 977 61 43 57
cossetania@cossetania.com
www.cossetania.com

© Jordi Longás Mayayo (del text i de les fotografies)
© Cossetània Edicions

Disseny i composició: Imatge-9, SL

Impressió: Leitzaran Grafikak

ISBN: 978-84-9791-795-7

Dipòsit legal: SS-269-2011

Llacs.indb 4 9/2/11 11:10:20

Índex

1. Gorg Estelat - gorg Negre 18

2. Estanys de Camporrells 20

3. Estany de l'Esparver.....22

4. Estanys del Carlit 24

5. Estanys de la Pradella i Negre 26

6. Estanys de Fontviva i Lanós 28

7. Estany de Laurentí.....30

8. Llac d'en Beis 32

9. Estanys de Malniu.....34

10. Estanys d'Engorgs 36

11. Estany de Calm Colomer ..38

12. Estanys de Montmalús.....40

13. Estanys de Pessons.....42

14. Estanys de Juclar.....44

15. Estany Blau 46

Llacs.indb 5 9/2/11 11:10:28

16. Estany Forcat 48

17. Estanys de l'Angonella.....50

18. Estanys de Baiau...52

19. Estany de Broate...54

20. Estany de Certascan.....56

21. Llac de la Hillette 58

22. Estanys de la Gallina 60

23. Estanys del Rosari 62

24. Estany Negre de Peguera 64

25. Estanys de Sant Maurici i Ratera ...66

26. Estany de Gerber.....68

27. Estanys de Colomèrs 70

28. Estanys de Dellui 72

29. Estanys de Gémena.....74

30. Ibons d'Anglos i Russell 76

31. Llac de Cregüeña 78

32. Ibons de Paderna 80

33. Ibons de Batisielles 82

Llacs.indb 6 9/2/11 11:10:37

34. Ibón de Llardaneta 84

35. Ibón de Plan 86

36. Lac de Pouchergues..... 88

37. Llacs de Bastan 90

38. Llacs d'Aires..... 92

39. Llac Gelat de Marboré 94

40. Llac d'Espécières 96

41. Ibón de Bernatuara 98

42. Llac de Gaube 100

43. Ibons de Bachimaña..... 102

44. Llacs de Batcrabère 104

45. Ibons d'Arriel 106

46. Llacs d'Artouste..... 108

47. Ibons d'Anayet..... 110

48. Llac de Pombie..... 112

49. Llacs d'Ayous..... 114

50. Ibón de l'Acherito 116

Llacs.indb 7 9/2/11 11:10:45

Introducció

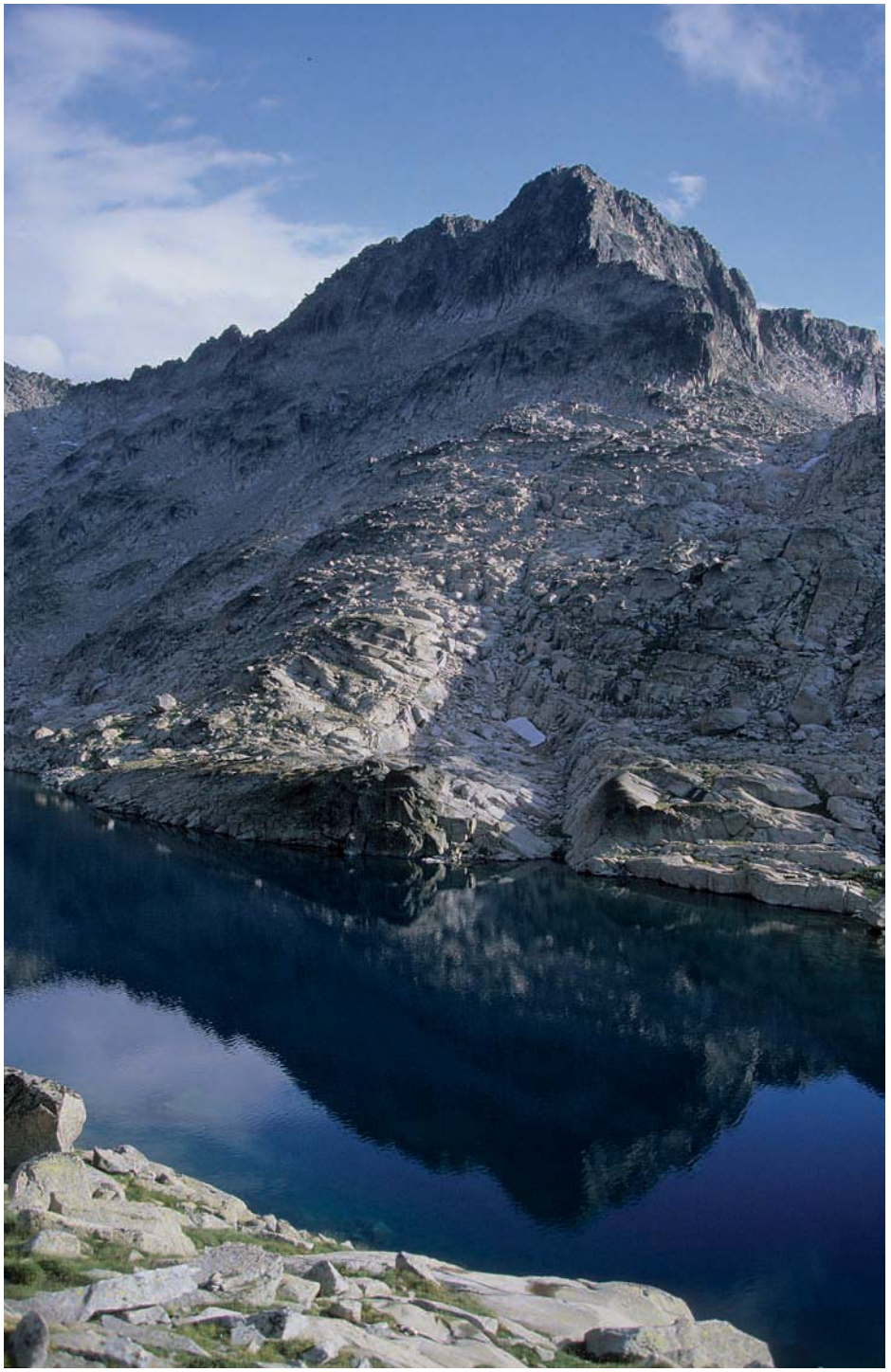
El meu primer acostament als Pirineus va ser del tot impulsiu. Les explicacions d'algun company o una fugaç passada de diapositives eren el detonant que em portava a programar les meves incursions a l'alta muntanya. Sobretot, la lectura i contemplació de *Las 100 mejores ascensiones y excursiones de los Pirineos*, la clàssica obra de Bellefon, em va obrir la curiositat per moltes muntanyes i va suposar un estímul continu per ascendir a aquells cims que desafiaven la meva mirada juvenil. Posteriorment, gràcies a la maduresa dels anys i a la meva activitat com a fotògraf i divulgador, he pogut realitzar una exploració més exhaustiva de la nostra estimada serralada. L'atracció per l'escalada, l'esquí de muntanya i les llargues travessies va anar donant pas també al gust per conèixer tot el que, a més de l'aventura i l'activitat esportiva, és la nostra alta muntanya: valls profundes, pobles remots, camins perduts, petites ermites romàniques… El llibre que teniu a les mans és un bon reflex d'aquesta experiència. S'hi presenten 50 excursions als llacs "més emblemàtics" —d'est a oest, al vessant nord i al vessant sud— perquè els amics i les amigues excursionistes disposin d'un ampli ventall de possibilitats, independentment del lloc dels Pirineus on es trobin. En aquest sentit, es tracta d'una proposta bastant sistemàtica que recorre les principals valls i massissos de la serralada. I, gràcies al format triat per l'editorial, que permet la inclusió d'abundants fotografies i comentaris no només descriptius, també espero poder despertar-vos aquesta emoció que us impulsi a viure en primera persona tants paisatges meravellosos.

Cal advertir que, més enllà de cert efecte propagandístic, estrictament no es pot parlar dels 50 llacs més emblemàtics o de les 50 millors excursions. En qüestions estètiques és impossible establir classificacions i, amb freqüència, l'època de l'any, el moment del dia o fins i tot el nostre estat d'ànim condicionen en gran manera la nostra mirada sobre el paisatge. A més, als Pirineus hi ha 1.061 llacs que superen la mitja hectàrea de superfície, 476 al vessant nord i 585 al vessant sud, per la qual cosa aquesta tasca resulta encara més infructuosa. Sí que m'atreveixo a afirmar que totes les excursions són de gran bellesa, amb diferents punts d'interès i freqüentment complementàries entre si. Estic convençut que la selecció que es proposa no decebrà ni els col·leccionistes de llacs ni el qui senzillament busqui algun pretext per caminar per les valls pirinenques.

En total, si es realitzen totes les excursions que es presenten en aquest llibre, es visitaran més de 110 llacs de totes les formes, colors i grandàries. Les 50 propostes no exigeixen més que caminar, gairebé sempre per senders ben traçats, encara que amb freqüència s'aborden pendents respectables en un entorn salvatge i agrest que posaran a prova les nostres cames. Algunes excursions són llargues i exigents, òptimes per ocupar almenys dues jornades, però la majoria de les excursions triades es realitzen en un sol dia. Fins i tot un bon nombre són rutes senzilles, no per això menys belles o interessants, que resulten ideals per realitzar-les amb nens. Però no acaba tot amb els llacs. Amb el pretext d'arribar-hi se'ns brinda l'ocasió de conèixer els pobles més emblemàtics dels

Llacs.indb 8 9/2/11 11:10:56

A dalt: ibón *de Cregueña, Maladetes.*
A la pàgina anterior: Lac de Pouchergues, sota les crestes de Clarabide.
A la pàgina següent: zona lacustre de Bastan, a la reserva de Néouvielle.

grup i no pensar que el mòbil sempre ens traurà de problemes, ja que són molts les valls de muntanya on ni tan sols el número 112 d'emergència té cobertura.

Agraïments

Haig d'agrair a Cossetània Edicions la curosa edició d'aquest llibre, com és costum de la casa, fruit d'una gran professionalitat i un tracte exquisit. Ells van tenir la idea d'omplir un buit en el mercat de l'edició de muntanya amb un llibre actual i que entrés pels ulls dedicat als llacs dels Pirineus. Amb el treball complert i després de no poc esforç, em sento orgullós de l'encàrrec i satisfet amb el resultat. Agraeixo també d'una manera especial la paciència i companyia dels amics amb els quals habitualment comparteixo excursions i que han esperat amb il·lusió aquest nou llibre. *Chopo* García-Die, Enzo González, *Fran* Corpas, Roc Mora, Óscar Bretón i Enric Faura (i família) també estan darrere d'aquestes pàgines. I, per descomptat, haig d'esmentar la meva dona, Roser, i els meus fills, Xavier i Míriam, perquè els últims estius m'han acompanyat a molts dels llacs que apareixen fotografiats i perquè em permeten treballar al despatx més hores de les que hauria de fer-ho.

Jordi Longás Mayayo

Llacs.indb 14 9/2/11 11:11:55

Les 50 excursions

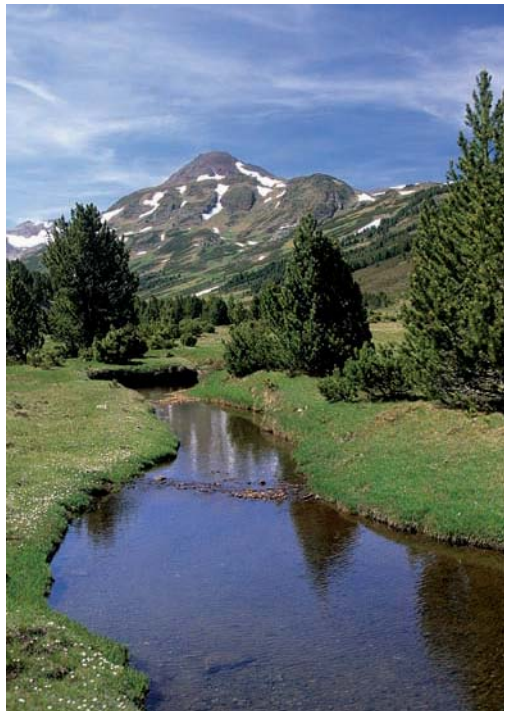
Llacs.indb 17 9/2/11 11:12:21

3

Estany de l'Esparver

GUIA PRÀCTICA

Accés: Carretera D-118 i desviament (O) entre Montlluís i la Llaguna cap al llac de la Bollosa.
Desnivell: 220 metres.
Horari: 3 hores.
Dificultat: Fàcil, per bon camí i terreny amable.
Cartografia: Font-Romeu - Capcir (IGN 2249 ET, 1:25.000), Cerdagne-Capcir (RP núm. 8, 1:50.000).
Observacions: L'accés amb cotxe per la carretera de muntanya està restringit a l'estiu, però hi ha un bon servei d'autobusos que cobreixen el trajecte. Al costat de la presa hi ha un refugi del CAF i un hotel.

A l'esquerra: meandres a la ruta de la Grava. A la pàgina següent: sortida del sol a l'estany de l'Esparver.

Vaig descobrir aquest llac realitzant la travessia del Capcir. Després de dies de camí i amb la pesada motxilla a coll, em va semblar un veritable oasi. Tan forta va ser la impressió que vam decidir detenir la marxa i passar la nit al costat de la riba. L'alba va ser memorable. Els primers rajos de sol van encendre el Carlit i vaig córrer a buscar el millor lloc per captar amb la meva càmera el seu reflex en l'aigua. Després, acompanyats per les margarides i els narcisos que es bressolaven al compàs del suau vent, vam seguir la ruta i vam deixar enrere el petit circ que oculta el llac. Amb el temps, el record va agafar tints gairebé mitològics. I vaig decidir tornar, ja no de passada, sinó per estar al costat del llac. Per tornar a capturar les muntanyes que reflecteixen les seves aigües i poder comprovar que el lloc veritablement existia, que era real i no fruit de la meva imaginació. Per això, encara que són molts els llacs per visitar, ara no dubto a recomanar l'estany de l'Esparver com un dels més excepcionals d'aquesta zona.

Itinerari: Sortim de la presa de la Bollosa (2.017 m) i seguim el camí de gran recorregut (GR) que voreja el llac de la Bollosa pel marge dret (O). Es triga gairebé 1 hora a vorejar-ho. Al final de l'embassament deixem a l'esquerra la ruta de la Grava, travessem el torrent per un pont i continuem en direcció NE. Al cap de poc surt un camí a l'esquerra que creua cap al N el vessant herbós i deixem el GR de l'Alta Ruta del Capcir a la dreta. Amb bones vistes sobre el llac de la Bollosa, girem lleugerament cap a l'esquerra (NO), entre pins, i arribem a un coll suau. Arribem així a dalt de l'estany de l'Esparver, que queda a l'interior d'una cubeta, a la dreta i una mica més avall. El voregem i, després de gaudir del superb paisatge, retornem caminant entre pins i prats cap a l'E. Després d'un suau descens arribem al camí del GR. Si el seguim cap a la dreta (S-SO), ens portarà de nou al llac de la Bollosa i al punt de partida.

Llacs.indb 22 9/2/11 11:13:01

Llacs.indb 23 9/2/11 11:13:08

7

Estany de Laurentí

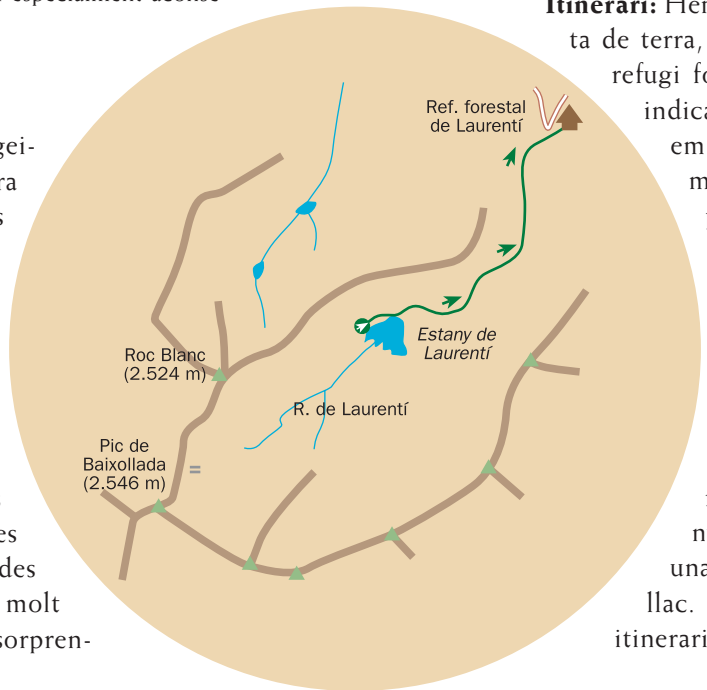

A dalt: estany de Laurentí.
A la pàgina següent: roc Blanc.

GUIA PRÀCTICA

Accés: Des de la carretera francesa N-116 de Perpinyà a Montlluís, prendre el desviament cap al N que porta a Formigueres i Puigbalador. Des d'aquí s'ha de seguir fins a Querigut i a la sortida, amb les últimes cases, agafar la pista de muntanya que parteix cap a l'esquerra.
Desnivell: 320 metres.
Horari: 3 hores.
Dificultat: Fàcil, per camí ample i senyalitzat, amb algun tram de pendent considerable.
Cartografia: Quérigut (IGN 2248 ET 1:25.000), Cerdagne-Capcir (RP núm. 8, 1:50.000).
Observacions: La bellesa dels boscos de faigs, làrixs i pins de la regió fa que aquesta excursió sigui especialment aconsellable a la tardor.

Pics agrests, desconeguts, emergeixen de boscos espessos. Es respira un silenci estrany i, encara que les dimensions són reduïdes, alguna cosa ens evoca el Pirineu Central. Els primers reflexos sobre el llac indiquen el despertar dels cims, mentre que el fons de la vall s'agafa a la foscor i el fred de la nit. Uns pocs minuts semblen eterns. No hi ha dubte que la vall i les muntanyes del Laurentí poden ser considerades com una d'aquestes petites i delicades joies amb les quals el Pirineu, per molt que el coneguem, és capaç de sorprendre'ns. I això, en aquests temps en els quals la massificació redueix l'atractiu de tants llocs, és una cosa de valor incalculable. Baixem de Laurentí com suspesos en el temps. Una sensació que creix en passejar per Querigut, presidit per les restes d'un imponent castell càtar.

Itinerari: Hem de seguir amb vehicle la llarga pista de terra, amb pis bastant acceptable, fins al refugi forestal de Laurentí (1.616 m), amb indicacions i possibilitat d'aparcar. Iniciem la caminada seguint el camí que remunta paral·lel al barranc de Laurentí pel seu marge esquerre. El sender està molt ben traçat i avança entre bosc. Un tram de força pendent precedeix la sorprenent arribada al pla on es troba el llac de Laurentí (1.936 m). Es pot vorejar amb facilitat per la dreta i seguir ascendint pel sender que recorre la falda del roc Blanc. D'aquesta manera es guanya l'altura suficient per aconseguir una completa panoràmica del bonic llac. El descens el realitzem pel mateix itinerari.

Llacs.indb 30 9/2/11 11:14:23

Llacs.indb 31 9/2/11 11:14:29

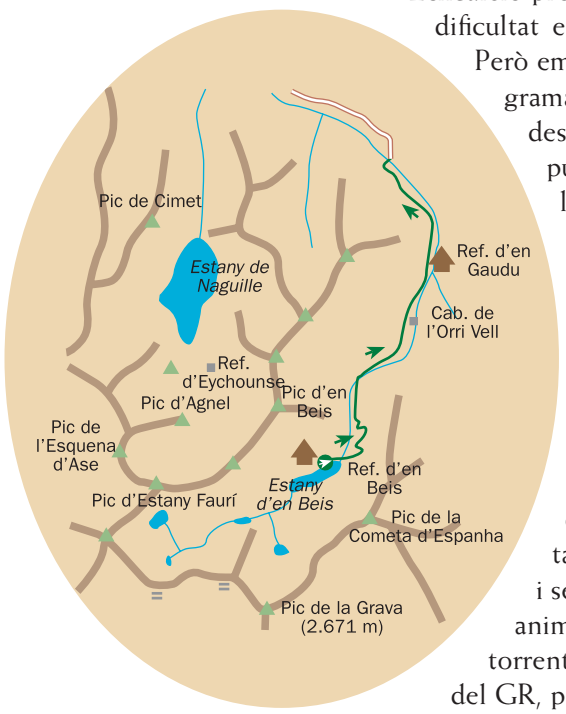
8 Llac d'en Beis

GUIA PRÀCTICA

Accés: Carretera fins a Acs-dels-Tèrmes i desviament fins a Orlun i final de la vall d'Orieja (E).
Desnivell: 666 metres.
Horari: 6-7 hores.
Dificultat: Camí fàcil encara que llarg, amb un tram de pendent sostingut.
Cartografia: Font-Romeu - Capcir (IGN 2249 ET, 1:25.000), Cerdagne-Capcir (RP núm. 8, 1:50.000).
Observacions: El refugi d'en Beis, guardat, permet una pernoctació agradable a la riba del llac i repartir l'esforç en dues jornades.

A dalt: últimes llums sobre la conca d'en Beis.
A la pàgina següent: llac d'en Beis.

L'excursió proposada es completa sense dificultat en una magnífica jornada. Però em sembla aconsellable programar dos dies d'excursió per descobrir aquesta vall. Es pot pujar a la tarda, al final de la primavera o l'estiu, per veure caure el dia des del refugi i gaudir d'una nit plàcida a l'alta muntanya. Les primeres hores del nou dia augmentaran la recompensa. A estones, el llac semblarà un calidoscopi i reflectirà capritxosament les muntanyes que tanquen la vall, i segur que la frescor matinal animarà el caminant a seguir torrent amunt. Gràcies al traçat del GR, passant entre cascades, restes de geleres i pedregars, arribarà al llac Faurí, en un perfecte circ glacial. I, animat, potser perllongarà la marxa fins al mateix coll de la Portella, obert a la pica del Carlit i a la lluminositat pròpia del vessant S dels Pirineus. Després, en el descens, podrà entretenir-se a contemplar els estadis de vegetació ben definits que marca l'altura a l'alta muntanya i com es transforma el paisatge davant els seus ulls.

Itinerari: Sortim del final de la pista de la vall d'Orieja (1.180 m), en plena reserva d'Orlu. Un camí ben traçat ascendeix pel marge esquerre del riu. Deixem a l'esquerra un pont, a la cota 1.304, que creua el riu i porta cap al roc Blanc i la vall de Laurentí, per continuar per la vall principal (S). Després de la part plana i més ampla del vall de l'Orieja, seguint sempre el camí ample, arribem a un altre pont ample que permet passar a l'altre riba del riu. Hem d'ascendir sense interrupció i per pendent sostingut fins al desguàs del llac d'en Beis (Étang d'en Beys). Creuem el desguàs del llac per passar de nou a la riba esquerra. Voregem unes roques fins a sortir al pla on hi ha el refugi d'en Beis (1.970 m). Podem perllongar l'excursió deixant enrere el refugi i continuant pel sender que voreja el llac. Després de superar-lo i deixar a la dreta la ruta cap al llac de Naguille, continuem pel GR 7, ascendint al costat del torrent de l'estany Faurí. El pendent, continu però moderat, permet ascendir sense complicacions fins a l'estany Faurí o fins i tot fins a la portella de Serra Blanca o d'Orlu (2.403 m), just damunt de l'estany de Lanós (cal afegir 3-4 h a l'horari previst per anar i tornar de la portella).

Llacs.indb 32 9/2/11 11:14:43

